

РЕШЕЊА И НАЧИН БОДОВАЊА ПИСАНОГ ТЕСТА

1.

- а) 1960: 6
1980: 2.7 – 2.79
2000: 1.51 – 1.60

2 тачна одговора 1 поен, 3 тачна одговора 2 поена
укупно 2 поена

б) испрекидана линија на одговарајућем месту

2 поена

в) Као доказ за, може се навести да је стопа фертилитета остала ниска након увођења „политике једног детета“.

ИЛИ

Као доказ против, може се навести да је стопа забележила најмањи пад пре увођења „политике једног детета“.

Одговори треба да буду образложени.

3 поена

2.

а) правилно означена вредност стрелицом, између 560 и 580 mm.

2 поена

б) Очекивани одговори: вишак воде током влажног периода чувати у резервоарима, изградити бране на рекама, вршити десалинизацију, допремати воду из влажнијих крајева.

1 пример 1,5 поена, 2 примера 3 поена
укупно 3 поена

в) 2/3 дела који није засенчен – домаћинство

1/3 дела који није засенчен – индустрија

Оба дела треба да су означена на адекватан начин према датој легенди.

2 поена

г) пољопривреда 32–36%

1 поена

д) Северна Територија троши много мање воде за пољопривреду (32-36%, тј. 1/3)), него Јужна Аустралија (77%, што је више од 3/4)

2 поена

3.

а) Лоциране су на северу, близу градског центра.

Постоје три засебне туристичке регије.

Све су смештене на обали.

Углавном се налазе унутар граница града, сем плажа на истоку које су ван градског подручја.

2 поена

б) Регија 2

(Стара Хавана и Централна Хавана)

1 поена

в) Регија 3
Источне плаже

1 поен

г) Повећање броја хотелских соба у свим регијама.
Најмањи пораст у Регији 2.
Регија 1: од 200 – 1000 1988., на 3500 – 4000 2002. године
Регија 2: од 3500 – 4000 1988., на 4250 – 4750 2002. године.
Регија 3: одни једне собе 1988., на 3500 – 4000 2002. године.

2 поена

д) Пут иде директно од аеродрома до централног подручја
Центар града има мање простора за нови туристички смештај и ширење.
Регија 3 има простора на истоку да повећава своје капацитете.
Приобалне области највише су порасле због одмора на плажи и близине марине.

1 разлог 1 поена, 2 разлога 2 поена
укупно 2 поена

4.

а) Фосилна горива: угаљ, нафта, земни гас,
Обновљиви извори: хидроенергија, ветар.

делимичан одговор 1 поена, потпун одговор 2 поена
укупно 2 поена

б) Доступност различитих фосилних горива.
Поседовање великог хидроенергетског потенцијала, снаге ветра.
Мало коришћење нуклеарне енергије због потенцијалне опасности.
Веће коришћење обновљивих извора енергије због заштите и очувања животне средине.
Трошкови коришћења одређеног извора енергије су велики, што смањује његов удео у укупној потрошњи.

1 разлог 2 поена, 2 разлога 4 поена
укупно 4 поена

в) Смањење коришћења фосилних горива.
Смањење емисије гасова у атмосферу који доводе до ефекта стаклене баште и појаве киселих киша.
Улагање у обновљиве изворе енергије, чиме се ради на очувању животне средине.

1 промена 2 поена, 2 промене 4 поена
укупно 4 поена

5.

а) Изобаре, антициклон, циклон (депресија)

2 тачна одговора 0,5 поена, 3 тачна одговора 1 поен
укупно 1 поен

б) Лево Н, десно L. Стрелица треба да буде уцртана од Н ка L.

1 поен

в) Торнадо

Настаје у спарним летњим данима при интензивном загревању ваздуха и јаким узлазним струјама, између 15 и 21 час. Торнадо је снажан ваздушни вртлог у облику левка, које се спушта испод тамних олујних облака (кумулонимбуса). Најчешће се јавља у јужним и централним деловима САД-а.

3 поена

ПРАКТИЧНИ РАД

Утабелама 1,2 и 3 дате су средње месечне температуре ваздуха и средње месечне количине падавина на следећим метеоролошким станицама: Будва, Палић и Копаоник. На основу података из датих табела, на милиметарском папиру нацртати клима дијаграм за сваку од станица, на којем ће графички бити представљено кретање вредности температуре ваздуха и падавина.

На празној линији изнад табеле, уписати назив одговарајуће метеоролошке станице.

За сваку метеоролошку станицу написати ком типу климе припада и описати његове основне климатске одлике.

Табела бр. 1 – Средње месечне температуре и средња месечна количина падавина у

Палићу (0.5 поена)

Месеци	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Температура(°C)	1,68	2,4	7,32	12,66	16,74	21,1	23,56	22,34	17,5	11,6	7,22	1,3
Падавине (mm)	42,2	60,34	42,36	38,02	83,4	41,12	47,38	67,52	64,62	76,9	31,98	21,68

Тип климе: Степско – континентална клима (0.5 поена)

Одлике климе:

Израито топла лета са недовољно влаге, док су зиме дуге и оштре. Прелазна годишња доба, пролеће и јесен, су кратка и умерена. Најтоплији месец је јул, најхладнији децембар. Недостатак шумске вегетације утиче на јаче загревање површинског слоја ваздуха преко лета, што условљава појаву високих температура. Присутна су велика температурна колебања преко дана. Облачност је мала, а падавине недовољне и неравномерно распоређене у току године. Јесен је кишовитија од пролећа.

2.5 поена

Табела бр. 2 - Средње месечне температуре и средња месечна количина падавина у

Копаонику (0.5 поена)

Месеци	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Температура(°C)	-4,2	-2,88	-1,66	3,4	6,98	11,36	13,96	13,94	9,62	5,68	2,24	-2,68
Падавине (mm)	100,64	72,34	124,76	104,56	169,28	97,4	75,92	64,24	86,36	96,42	81,42	58,44

Тип климе: Планинска (алпска) клима (0.5 поена)

Одлике климе: Изузетно оштра и хладна клима, са посебно израженим хладним периодом од децембра до марта, где средња месечна температура не прелази 0 °C. Јесен је осетно топлија од пролећа, јер расхлађено тле током зиме успорава пораст пролећних температура. Лета хладна, са средњом температуром која на Копаонику не прелази 14 °C у најтоплијем делу године. Велика количина падавина (преко 1000 mm), са израженим максимумом у мају, а минимумом у децембру.

(2.5 поена)

Табела бр. 3 – Средње месечне температуре и средња месечна количина падавина у

Будви (0.5 поена)

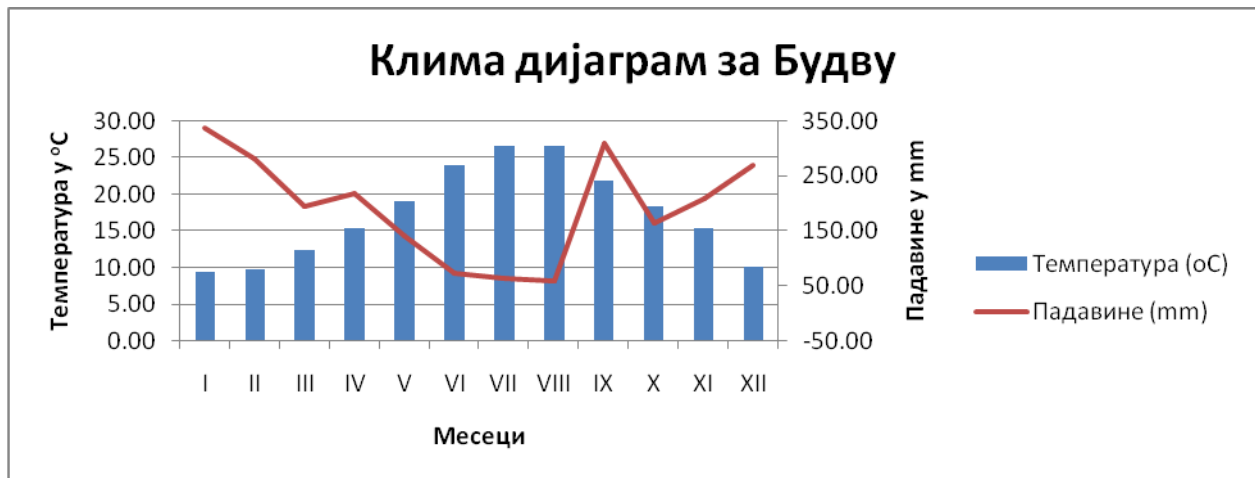
Месеци	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Температура(°C)	9,33	9,67	12,40	15,27	19,03	23,97	26,60	26,53	21,83	18,27	15,27	10,17
Падавине (mm)	337,97	281,57	194,87	218,03	140,47	72,23	64,20	58,47	310,13	164,77	208,13	269,20

Тип климе: Средоземна (медитеранска) клима (0.5 поена)

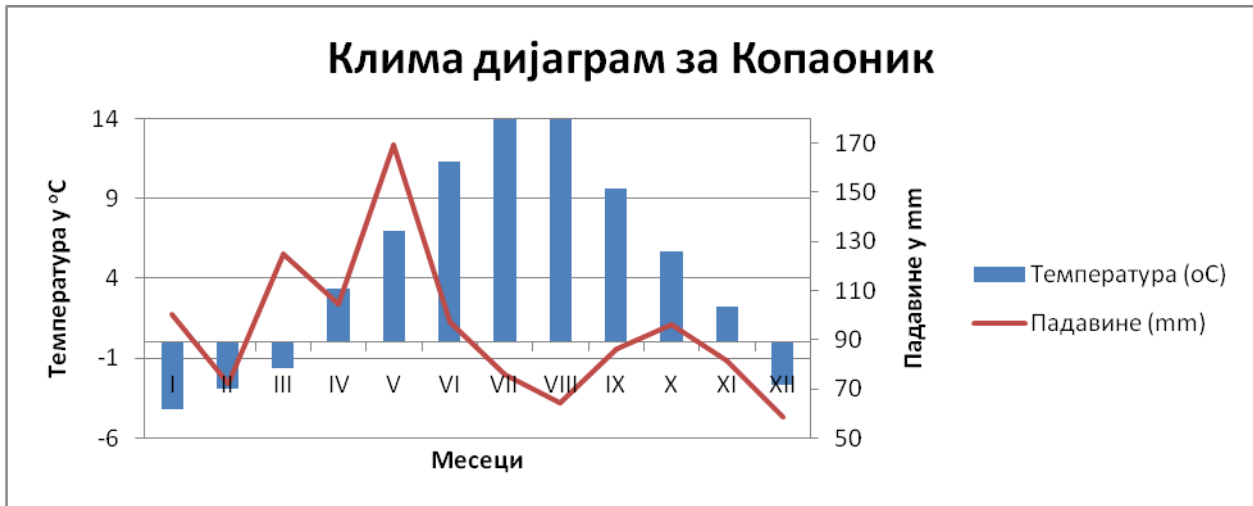
Одлике климе: Клима је топла, са врелим летима и благим зимама. Јул и август су најтоплији месеци, док се у зимском периоду године средње месечне температуре не спуштају испод 9 °C (у Будви). Због високог топлотног капацитета мора, јесен је осетно топлија од пролећа (у просеку за 2 до 3 °C). Мраз је ретка појава, а вегетациони период траје готово целе године. Изражен је суви летњи (са изузетно мало падавина) и влажни зимски период године (са великом количином падавина). Доминантни ветрови у овом подручју: маестрал, југо и бура.

(2.5 поена)

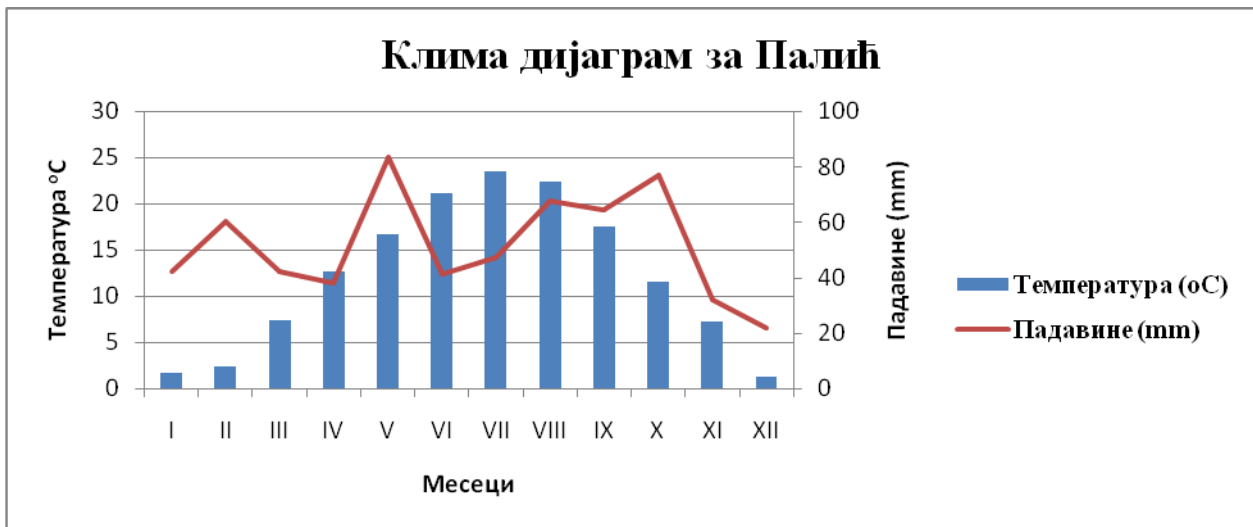
Напомена: Одлике сваког од климатских типова представљају његова најосновнија обележја. Она су дата као неки костур за оцењивање, што наравно не значи да такмичар не може да напише детаљнију анализу било ког климатског типа.

3 ПОЕНА

3 ПОЕНА

3 ПОЕНА

ЛЕГЕНДА : 0,5 ПОЕНА